

IV

**MODIFICACIÓ DELS NOMS
DELS TEMPS VERBALS**

(Acord del 17 de maig de 2002)

La Secció Filològica aprovà, el 17 de maig de 2002, la modificació dels noms dels temps verbals. Així mateix, acordà de fer-ne difusió i d'aplicar-la en el text de la gramàtica normativa que s'estava redactant.

MODIFICACIÓ DELS NOMS DELS TEMPS VERBALS

La diversitat de temps verbals i la riquesa de relacions temporals, aspectuals i modals que expressen explica que les denominacions usades per a designar-los presentin certes vacil·lacions, es basin en criteris heterogenis i discrepin a vegades de les que s'usen en llengües veïnes.

Les denominacions més comunament utilitzades en català són en uns casos massa extenses (p. ex., *pretèrit perfet simple*), en uns altres resulten poc transparents (*pretèrit indefinit*) i en uns altres, encara, amaguen el paralelisme existent entre l'indicatiu i el subjuntiu (*ha cantat* és un indefinit, mentre que *hagi cantat* és un perfet).

Tenint en compte aquesta situació, la Secció Filològica de l'IEC acordà revisar la nomenclatura dels temps verbals, a partir, entre d'altres, de les premisses següents:

- a) L'adequació conceptual de les denominacions al valor de cada temps.
- b) El manteniment de les denominacions tradicionals (especialment les utilitzades en la *Gramàtica catalana* de Pompeu Fabra de 1933 i en el DIEC), sempre que no plantegessin problemes d'adequació.
- c) El paralelisme entre les denominacions dels temps d'indicatiu i de subjuntiu.
- d) L'economia i la simplicitat, en l'extensió de cada denominació.
- e) L'ús d'etiquetes formals per a indicar exclusivament distincions formals (i no distincions de caràcter funcional).

D'acord amb aquestes premisses, s'aprovaren les denominacions que figuren en el quadre 1.

Aquesta proposta no pretén ser rupturista i, de fet, únicament s'aparta de la que apareix en la *Gramàtica* de Fabra i en el DIEC (tant en els models com en les entrades referides al nom dels temps) en l'ús del terme *perfet* per a referir-se a la forma *ha cantat* (i no a *cantà* o *va cantar*) i en la substitució del terme *pretèrit* pel terme *passat*.

QUADRE 1
Noms dels temps verbals

<i>Indicatiu</i>	<i>Subjuntiu</i>
present <i>canta</i>	present <i>canti</i>
futur <i>cantarà</i>	
perfet <i>ha cantat</i>	perfet <i>hagi cantat</i>
futur perfet <i>haurà cantat</i>	
passat (simple o perifràstic) <i>cantà o va cantar</i>	passat (perifràstic) <i>vagi cantar</i>
imperfet <i>cantava</i>	imperfet <i>cantés</i>
condicional <i>cantaria</i>	
plusquamperfet <i>havia cantat</i>	plusquamperfet <i>hagués cantat</i>
condicional perfet <i>hauria cantat</i>	
passat anterior <i>hagué cantat o va haver cantat</i>	passat anterior (perifràstic) <i>vagi haver cantat</i>

Amb aquests canvis: *a)* s'elimina el terme *indefinit* (que resulta poc adequat aplicat al verb i que s'usa amb un valor diferent en la tradició gramatical castellana); *b)* s'empra la mateixa denominació per a *ha cantat* i *hagi cantat*; *c)* es reforça la pertinença de *ha cantat* al conjunt de temps que es conjuguen amb l'auxiliar *haver*, sense que això pugui ser motiu de confusió: *ha cantat* és un perfet, *haurà cantat* un futur perfet, *hauria cantat* un condicional perfet, etc., i *d)* s'adopta l'etiqueta *passat*, més transparent que la de *pretèrit* i semblant a la que s'usa en anglès (*past*), en francès (*passé*) i en italià (*passato*).